

ด่วนที่สุด

๓๖๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 3186
วันที่ 17 ม.ค. 2563
เวลา

ที่ สธ ๐๔๑๓.๑๑/๒๖๒

กรมควบคุมโรค

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความร่วมมือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมการคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ในพนักงานคัดแยกขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ เพื่อส่งต่อเข้าสู่ระบบการรักษา

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการตรวจคัดกรองไวรัสตับอักเสบบี

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมควบคุมโรค มีนโยบายในการดำเนินโครงการของขวัญปีใหม่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓ สำหรับประชาชน โดยโครงการคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ในพนักงานคัดแยกขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ เพื่อส่งต่อเข้าสู่ระบบการรักษา เป็นหนึ่งในโครงการของขวัญปีใหม่ ในการค้นหาผู้ติดเชื้อให้ได้รับการรักษาหรือส่งต่อเพื่อรับการดูแลรักษาที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นการช่วยลดการแพร่เชื้อและลดโอกาสป่วยด้วยโรคตับอักเสบบีเรื้อรังจากไวรัสตับอักเสบบี ทำให้ประชาชนปลอดภัยจากโรคไวรัสตับอักเสบบี ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถกำจัดโรคไวรัสตับอักเสบบี ได้สำเร็จตามเป้าหมายในปี ๒๕๗๓

กรมควบคุมโรค ขอความร่วมมือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมการคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ในพนักงานคัดแยกขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ เพื่อส่งต่อเข้าสู่ระบบการรักษา จังหวัดละ ๕๐๐ คน รวมทั้งสิ้น ๓๘,๕๐๐ คน ทั่วประเทศ ดำเนินการระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๓ เพื่อค้นหาผู้ติดเชื้อให้ได้รับการรักษาหรือส่งต่อเพื่อรับการดูแลรักษาที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นการช่วยลดการแพร่เชื้อและลดโอกาสป่วยด้วยโรคตับอักเสบบีเรื้อรังจากไวรัสตับอักเสบบี รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมการคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ในพนักงานคัดแยกขยะฯ ต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

๒๖๖

(นายปรีชา เปรมปรี)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมควบคุมโรค

กองสาธารณสุขท้องถิ่น
เลขรับ 81
วันที่ 17 ม.ค. 2563
เวลา 11.45 น.

กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๓๒๑๖

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๘๔๑๓

แนวทางการคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ในพนักงานคัดแยกขยะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ เพื่อส่งต่อเข้าสู่ระบบ

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีจำนวนประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกและรีไซเคิลขยะ โดยเฉพาะใน ๘ จังหวัดเป้าหมายที่มีความเสี่ยงสูง (Hot Zone) ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ นครศรีธรรมราช กาญจนบุรี พระนครศรีอยุธยา ขอนแก่น บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ และอุบลราชธานี โดยมีกลุ่มเสี่ยงโดยประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน (๕๐๐-๓,๐๐๐ คนต่อจังหวัด) ซึ่งประชาชนกลุ่มนี้อาจมีความเสี่ยงต่อผลกระทบทางสุขภาพและโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี และ ซี จากการถูกของมีคมที่มด้าอาชีพของพนักงานคัดแยกขยะถือว่าเป็นอาชีพที่คนส่วนใหญ่มักมองไม่เห็นความสำคัญและดูแลคนในสังคมส่วนใหญ่ หลายคนมองไม่เห็นว่าเป็นอาชีพที่พนักงานคัดแยกขยะเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับคนกลุ่มหนึ่งที่ทำมาหากินอย่างสุจริตมีส่วนในการช่วยลดปัญหาขยะล้นเมืองและผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมอื่นๆตามมา แต่ในขณะเดียวกันในแง่ของสุขภาพและความปลอดภัยจากการประกอบอาชีพแล้วกลุ่มอาชีพนี้ ถือว่ามีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคและความปลอดภัยในการทำงาน

ในการนี้ กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมควบคุมโรค จึงขอให้สถานพยาบาลจัดการตรวจคัดกรองไวรัสตับอักเสบบี ในกลุ่มพนักงานคัดแยกขยะสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๓ โดยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนกลุ่มดังกล่าวเข้ารับการตรวจคัดกรอง ไวรัสตับอักเสบบี หากพบผู้สงสัยติดเชื้อ ขอให้ส่งต่อเพื่อปรึกษาอายุรแพทย์ เพื่อให้ผู้ติดเชื้อได้รับการรักษาอย่างเหมาะสมต่อไป

๒. กลุ่มเป้าหมาย

พนักงานคัดแยกขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศจำนวน ประมาณ ๓๘,๕๐๐ คน (คำนวณพนักงานคัดแยกขยะ ๕๐๐ คนต่อจังหวัด)

๓. หลักเกณฑ์พิจารณาในการตรวจคัดกรอง

๑) ก่อนการตรวจคัดกรองขอให้พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประเมินความเสี่ยงของผู้ขอรับการตรวจ โดยใช้แบบคัดกรองด้วยวาจา (verbal screening for viral hepatitis) ที่กำหนดไว้หากผู้ขอรับการตรวจมีความเสี่ยงข้อใดข้อหนึ่ง ก็ควรได้รับการตรวจคัดกรองเป็นอันดับต้นๆ

๒) หากผู้ขอรับการตรวจไม่มีความเสี่ยงตามที่ระบุไว้ในแบบคัดกรองด้วยวาจา ผู้ดำเนินการอาจพิจารณาว่าบุคคลดังกล่าวมีความเสี่ยงที่จะได้รับเชื้อผ่านการสัมผัสเลือดหรือสารคัดหลั่งจากผู้ติดเชื้อหรือไม่ และจำเป็นต้องรับการตรวจคัดกรองหรือไม่

๔. การให้คำแนะนำแก่ผู้ที่ได้รับการตรวจคัดกรอง

๑) กรณีที่ผู้ได้รับการตรวจคัดกรองเป็นลบ (Negative) ผู้ให้บริการควรแนะนำแก่บุคคลดังกล่าวว่าไม่พบการติดเชื้อ อย่างไรก็ตามก็จากการตรวจคัดกรองยังไม่สามารถบอกได้ว่าผู้นั้นมีภูมิคุ้มกันต่อโรคไวรัสตับอักเสบบี หรือไม่ หากต้องการทราบขอให้ปรึกษาแพทย์เพื่อตรวจเลือดหาภูมิคุ้มกันเพิ่มเติม ทั้งนี้หากตรวจเลือดหาภูมิคุ้มกันเพิ่มเติมแล้วพบว่าไม่มีภูมิคุ้มกันต่อไวรัสตับอักเสบบี ควรให้คำแนะนำเรื่องการหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง เพราะปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนสำหรับป้องกันโรคดังกล่าว

๒) กรณีที่ผู้ได้รับการตรวจคัดกรองเป็นบวก (Positive) พบว่าติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ควรส่งต่อผู้ป่วยเพื่อปรึกษาอายุรแพทย์ เพื่อตรวจยืนยันและพิจารณาแนวทางการรักษาต่อไป ทั้งนี้ ยาจำเป็นที่ใช้ในการรักษาไวรัสตับอักเสบบี เร็วรั้ง เป็นยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ ได้แก่

- สายพันธุ์ที่ ๓ Sofosbuvir ร่วมกับ Peginterferon และ Ribavirin
- สายพันธุ์ที่ ๑,๒,๔,๖ Sofosbuvir ร่วมกับ LedipasvirPeginterferonและ Ribavirin

๔. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ซี ในพนักงานคัดแยกขยะ

ขั้นตอนที่ ๑ : ประชุมวางแผนการดำเนินงาน โดยมอบหมายงานและบทบาทหน้าที่ ดังนี้

จุดให้บริการ	หน้าที่	แบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ
๑. จุด ประชาสัมพันธ์	-ประชาสัมพันธ์ข้อมูลการตรวจคัดกรองไวรัสตับอักเสบบี ซี เช่น จุดต่างๆ วันที่ให้บริการ เป็นต้น		เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
๒. จุดคัดกรอง	๑. คัดกรองผู้มารับบริการ โดยใช้แบบคัดกรอง (แบบฟอร์มที่ ๑) หากมีความเสี่ยงข้อใดข้อหนึ่งก็ควรได้รับการตรวจคัดกรองเป็นอันดับต้นๆ ๒. หากผู้ขอรับการตรวจไม่มีความเสี่ยงตามที่ระบุไว้ในแบบคัดกรองด้วยวาจาผู้ดำเนินการอาจพิจารณาว่าบุคคลดังกล่าวมีความเสี่ยงที่จะได้รับเชื้อผ่านการสัมผัสเลือดหรือสารคัดหลั่งจากผู้ติดเชื้อหรือไม่ และจำเป็นต้องรับการตรวจคัดกรองหรือไม่	แบบฟอร์มที่ ๑ : แบบคัดกรองด้วยวาจาก่อนการตรวจคัดกรอง	พยาบาล/เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
๓. จุดเจาะเลือด	๑.ศึกษาวิธีการใช้ชุดตรวจโดยละเอียด ตามคู่มือที่ส่งไปพร้อมกับชุดตรวจ ๒. ดำเนินการเจาะเลือด และทดสอบเลือดทางห้องปฏิบัติการ ๓.อ่านผล และรายงานผลลงในแบบฟอร์มที่ ๒	แบบฟอร์มที่ ๒ : แบบรายงานผลการตรวจคัดกรองฯ	นักเทคนิคการแพทย์
๔. จุดรายงานผล และให้คำปรึกษา	๑. บันทึกข้อมูลลงใน แบบฟอร์มที่ ๓ เพื่อสรุปรายงานผลฯ ผู้มารับบริการแต่ละราย ๒. ส่งผลตรวจ (แบบฟอร์มที่ ๒) ให้ผู้มารับบริการ พร้อมให้คำแนะนำในการป้องกันหรือดูแลรักษาโรคไวรัสตับอักเสบบีและซี ๒.๑ สำหรับผู้ที่มีผลเลือดเป็น positive ให้คำปรึกษาโดยแนะนำแนวทางการรักษา หรือส่งต่อเพื่อปรึกษาอายุรแพทย์ เพื่อให้ผู้ติดเชื้อได้รับการรักษาอย่างเหมาะสม ๒.๒ สำหรับผู้ที่มีผลเลือดเป็น negative ให้คำปรึกษาโดยแนะนำแนวทางการป้องกันไม่ให้มีการติดเชื้อในอนาคต ๓. สรุปผลการตรวจคัดกรองรายบุคคล ลงในแบบฟอร์มที่ ๓	แบบฟอร์มที่ ๓ : แบบสรุปรายงานผลการตรวจคัดกรองฯ (สรุปส่งให้กรมควบคุมโรค)	พยาบาล/เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ขั้นตอนที่ ๒ : ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรม ตามช่องทางต่างๆ เช่น เสียงตามสายของโรงพยาบาล
ป้ายไวนิล เป็นต้น

ขั้นตอนที่ ๓ : จัดกิจกรรมคัดกรองโรคติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ในพนักงานคัดแยกขยะ ตามช่วงเวลา
ที่กำหนด เพื่อเป็นการณรงค์พร้อมกันทั่วประเทศ

ขั้นตอนที่ ๔ : หลังจากจัดกิจกรรมเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ส่งสรุปรายงานผลการตรวจคัดกรองฯ ตาม
แบบฟอร์มที่ ๓ โดย ระบุชื่อสถานพยาบาล ผลการตรวจ และปัจจัยเสี่ยง ให้ครบถ้วน และส่งกลับไปให้
ศูนย์ประสานงานโรคตับอักเสบบีจากไวรัส ภายในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๓ โดยสามารถเลือกส่งได้ ๓ ช่องทาง
ดังนี้

๑. ทางอีเมล hepatitis.bats@gmail.com

๒. ทางโทรสาร ๐ ๒๕๙๑ ๘๔๑๓

๓. ทางไปรษณีย์ ตามที่อยู่ดังนี้

ศูนย์ประสานงานโรคตับอักเสบบีจากไวรัส

กองโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

๘๘/๒๑ ถ.ติวานนท์ อ.เมืองนนทบุรีจ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม

ศูนย์ประสานงานโรคตับอักเสบบีจากไวรัส โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๓๒๑๖